

BÁO CÁO
Công tác thi hành án hành chính

Thực hiện Kế hoạch số 217/KH-HĐND ngày 08/5/2017 của Hội đồng nhân dân tỉnh về khảo sát “Công tác triển khai các vụ, việc thi hành án hành chính trên địa bàn tỉnh”, Ủy ban nhân dân tỉnh báo cáo kết quả (thời gian từ khi Luật Tố tụng hành chính năm 2010 có hiệu lực đến hết ngày 31/3/2017) như sau:

1. Đặc điểm, tình hình

Trong vụ án hành chính, bị đơn là cơ quan ban hành quyết định hành chính phải thi hành bản án hành chính. Việc đơn đốc thi hành án hành chính có nhiều khó khăn, phức tạp,

Đặc điểm của loại án hành chính là Tòa án thụ lý xem xét, xét xử đối với việc khiếu kiện các quyết định hành chính, hành vi hành chính do người có thẩm quyền đại diện cho cơ quan hành chính nhà nước ban hành. Người khởi kiện là cá nhân, cơ quan, tổ chức khởi kiện vụ án hành chính đối với quyết định hành chính, hành vi hành chính do người có thẩm quyền đại diện cho cơ quan hành chính nhà nước ban hành. Nếu Tòa án công nhận quyết định hành chính, hành vi hành chính của người có thẩm quyền của cơ quan hành chính nhà nước là đúng thì quyết định hành chính, hành vi hành chính đó các bên đương sự phải tiếp tục thi hành; nếu tổ chức, cá nhân (công dân) không chấp hành thì sẽ bị cưỡng chế thi hành, tức là bảo đảm bản án, quyết định của Tòa án được thi hành một cách nghiêm túc; thậm chí có thể bị truy cứu trách nhiệm hình sự. Nhưng nếu Tòa án không công nhận quyết định hành chính, hành vi hành chính của người có thẩm quyền của cơ quan hành chính nhà nước là đúng thì việc tổ chức thi hành bản án đó còn có nhiều khó khăn, nhất là khi cơ quan hành chính nhà nước (người phải thi hành án) không tự nguyện thi hành.

2. Công tác chỉ đạo của cấp có thẩm quyền trong những năm qua đối với các vụ việc thi hành án hành chính.

Thực hiện Luật Tố tụng hành chính năm 2010, Luật tố tụng hành chính năm 2015 và các văn bản hướng dẫn thi hành; khi nhận được văn bản thông báo của cơ quan Thi hành án dân sự về việc người phải thi hành án là UBND cấp huyện không thi hành bản án hành chính của Tòa án, Ủy ban nhân dân tỉnh kịp thời ban hành văn bản chỉ đạo, yêu cầu người đứng đầu Ủy ban nhân dân là đơn vị phải thi hành án phải chấp hành nghiêm chỉnh phán quyết của Tòa án và có báo cáo kết quả thực hiện về Ủy ban nhân dân tỉnh và Chi cục Thi hành án dân sự đang đơn đốc biết theo quy định.

Đồng thời, Ủy ban nhân dân tỉnh chỉ đạo, đơn đốc thi hành án, yêu cầu Cục Thi hành án dân sự tỉnh phối hợp với các Sở ban, ngành, cơ quan liên quan xử lý nội dung kiến nghị của các Chi cục Thi hành án dân sự có báo cáo nói trên theo thẩm quyền. Đối với các nội dung vượt quá thẩm quyền thì tham mưu giúp Ủy ban nhân dân tỉnh có văn bản chỉ đạo, xử lý theo quy định.

3. Công tác triển khai

a) Việc triển khai Luật Tố tụng hành chính năm 2010 và các văn bản hướng dẫn thi hành

Để triển khai thực hiện có hiệu quả công tác thi hành án hành chính theo Luật Tố tụng hành chính năm 2010, Nghị quyết số 56/2010/QH12 ngày 24/11/2010 của Quốc hội về thi hành Luật Tố tụng hành chính và Chỉ thị số 17/CT-TTg ngày 25/5/2012 của Thủ tướng Chính phủ về việc triển khai công tác thi hành án hành chính, Ủy ban nhân dân tỉnh có văn bản triển khai và thường xuyên quan tâm chỉ đạo các Sở, ban, ngành, Ủy ban nhân dân các huyện, thị xã, thành phố thuộc tỉnh thi hành kịp thời, nghiêm túc bản án, quyết định của Tòa án về vụ án hành chính có hiệu lực pháp luật; tích cực phối hợp với cơ quan Thi hành án dân sự trong việc đôn đốc thi hành án hành chính. Giao Cục Thi hành án dân sự tỉnh làm đầu mối tham mưu, giúp UBND tỉnh theo dõi, đôn đốc, kiểm tra việc thực hiện của các ngành, địa phương và định kỳ 6 tháng, năm tổng hợp báo cáo Ủy ban nhân dân tỉnh theo quy định.

b) Việc triển khai Luật Tố tụng hành chính năm 2015 và các văn bản hướng dẫn thi hành

Triển khai thực hiện Luật Tố tụng hành chính năm 2015, ngày 05/4/2016 UBND tỉnh đã ban hành Quyết định số 903/QĐ-UBND về việc ban hành Kế hoạch triển khai thi hành Luật Tố tụng hành chính năm 2015 trên địa bàn tỉnh. Ngày 28/7/2016, Chủ tịch UBND tỉnh có Công văn số 5906/UBND-NC về việc triển khai thi hành Luật Tố tụng hành chính. Trên cơ sở đó, Ủy ban nhân dân tỉnh đã chỉ đạo, yêu cầu Cục Thi hành án dân sự tỉnh và các Sở, ngành, đơn vị có liên quan bám sát Kế hoạch, theo chức năng, nhiệm vụ chủ động, tích cực triển khai thực hiện bảo đảm đúng tiến độ, chất lượng công việc được giao theo Kế hoạch; giải quyết kịp thời các vướng mắc phát sinh trong quá trình thực hiện Luật. Trong quá trình tham mưu các quyết định hành chính đảm bảo tuân thủ quy định của pháp luật hiện hành. Đồng thời tổ chức kiểm tra, rà soát, đánh giá kết quả thực hiện và báo cáo kết quả về việc triển khai thi hành Luật Tố tụng hành chính năm 2015, kịp thời đề xuất các biện pháp, giải pháp nhằm khắc phục những tồn tại, hạn chế làm phát sinh các vụ, việc khiếu kiện hành chính; tham mưu, giúp UBND tỉnh trong việc thực hiện các quyền, nghĩa vụ khi tham gia tố tụng hành chính kịp thời, đúng pháp luật.

Ngày 13/7/2016, Ủy ban nhân dân tỉnh đã ban hành Công văn số 5510/UBND-NC, về việc thực hiện Nghị định số 71/2016/NĐ-CP ngày 01/7/2016 của Chính phủ về quy định thời hạn, trình tự, thủ tục thi hành án hành chính và xử lý trách nhiệm đối với người không thi hành bản án, quyết định của Tòa án, theo đó Ủy ban nhân dân tỉnh giao Cục Thi hành án dân sự tỉnh có trách nhiệm chủ trì, phối hợp với các cơ quan có liên quan triển khai, thực hiện Nghị định số 71/2016/NĐ-CP của Chính phủ trên địa bàn tỉnh, đề xuất, kiến nghị, báo cáo kết quả với Ủy ban nhân dân tỉnh theo quy định.

Thực hiện khoản 2 Điều 14 Nghị định số 71/2016/NĐ-CP ngày 01/7/2016 của Chính phủ, Hệ thống Thi hành án dân sự tỉnh đã phân công các Chấp hành viên trực tiếp đảm nhận theo dõi việc thi hành án hành chính theo thẩm quyền; thực hiện

đầy đủ, nghiêm túc trách nhiệm, nhằm đảm bảo việc theo dõi việc thi hành án hành chính đúng quy định của pháp luật.

4. Công tác tham mưu, đề xuất việc tổ chức triển khai các văn bản của cấp trên và xử lý các vụ, việc thi hành án

- Ủy ban nhân dân tỉnh chỉ đạo Cục Thi hành án dân sự tỉnh phối hợp với các Sở, ngành, đơn vị có liên quan và theo chức năng, nhiệm vụ của từng cơ quan chủ động, tích cực tham mưu, đề xuất Ủy ban nhân dân tỉnh chỉ đạo, tổ chức triển khai các văn bản của cấp trên và xử lý các vụ, việc thi hành án hành chính bảo đảm đúng thời gian, quy định.

- Xử lý các văn bản tham mưu của Cục Thi hành án dân sự tỉnh, các Sở, ngành, đơn vị có liên quan, Ủy ban nhân dân tỉnh đã ban hành văn bản chỉ đạo, triển khai, xử lý kịp thời và báo cáo kết quả công tác thi hành án hành chính với cấp trên đảm bảo đúng trình tự, thủ tục pháp luật quy định. Trong thời gian qua, UBND tỉnh đã ban hành 40 Công văn và 05 Thông báo để chỉ đạo, xử lý các vụ, việc thi hành án hành chính,

Một số vụ, việc thi hành án hành chính gặp nhiều vướng mắc, khó khăn đáng quan tâm trong thời gian qua như: Vụ thi hành Bản án số 15/2014/HCPT ngày 16/7/2014 của Tòa án nhân tỉnh Đắk Lắk: “*Buộc Ủy ban nhân dân huyện Ea Kar phải ban hành quyết định thu hồi đất đối với diện tích 250m² theo quyết định cấp đất số 17/QĐUB ngày 19/7/1989 cho gia đình bà Xà Thị Mai và đền bù thiệt hại về đất cho gia đình bà Xà Thị Mai theo quy định của pháp luật*”. Vụ thứ hai: Thi hành Bản án số 16/2015/HC-PT ngày 22/9/2015 của Tòa án nhân dân tỉnh Đắk Lắk tuyên xử: “*Chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của bà Thái Thị Xuân Lan...Hủy các Quyết định số 1381/QĐ-UB ngày 05/6/2012; Quyết định số 1453/QĐ-UB ngày 14/6/2012; Quyết định số 3089/QĐ-UB ngày 02/10/2012 và Quyết định số 4696/QĐ-UB ngày 28/12/2012 của UBND huyện Buôn Đôn để UBND huyện Buôn Đôn giải quyết việc bồi thường, hỗ trợ về tài sản khi thu hồi đất theo đúng quy định ...*”. Các vụ, việc này đã được UBND tỉnh có nhiều văn bản chỉ đạo, đôn đốc thực hiện nhưng đến nay chưa được giải quyết dứt điểm.

5. Việc tiếp nhận xử lý đơn thư khiếu nại, tố cáo, tố giác, phản ánh, kiến nghị liên quan

Cùng với việc tuyên truyền, phổ biến, triển khai Luật Tố tụng hành chính và các văn bản hướng dẫn thi hành Luật Tố tụng hành chính, Ủy ban nhân dân tỉnh luôn quan tâm đến việc tiếp công dân, xử lý đơn khiếu nại, tố cáo, tố giác, phản ánh, kiến nghị liên quan đến công tác thi hành án hành chính. Công việc này được thực hiện gắn với việc chỉ đạo, đôn đốc thi hành án hành chính. Trong thời gian qua, UBND tỉnh đã tiếp nhận, xử lý 25 đơn thư (23 KN, 02 TC) về thi hành án hành chính, theo quy định của pháp luật.

6. Đánh giá chung

Trong các vụ án hành chính phát sinh trên địa bàn tỉnh, phần lớn bị đơn là Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp huyện đã ban hành các quyết định hành chính bị Tòa

án nhân dân các cấp tuyên buộc thực hiện hành vi hành chính nên quá trình đơn đốc, theo dõi việc thi hành án hành chính có phần khó khăn đối với các cơ quan Thi hành án dân sự.

Luật Tố tụng hành chính năm 2010 ra đời thay thế Pháp lệnh Thủ tục giải quyết các vụ án hành chính đã từng bước hoàn chỉnh về trình tự, thủ tục giải quyết các vụ án hành chính để đảm bảo sự công bằng, khách quan trong quá trình xét xử. Tuy nhiên, việc đơn đốc thi hành án hành chính còn nhiều khó khăn, vướng mắc trong thực tiễn tổ chức thi hành bản án hành chính cũng như công tác quản lý nhà nước đối với lĩnh vực này.

Sau khi Luật Tố tụng hành chính năm 2015 (thay thế Luật Tố tụng hành chính năm 2010) và Nghị định số 71/2016/NĐ-CP ngày 01/7/2016 của Chính phủ có hiệu lực thi hành quy định cụ thể, rõ hơn về thời hạn, trình tự, thủ tục thi hành án hành chính và xử lý trách nhiệm đối với người không thi hành bản án, quyết định của Tòa án đã thể hiện rõ hơn tầm quan trọng của công tác thi hành án hành chính và tính nghiêm minh của pháp luật trong thi hành án hành chính.

Thực tiễn trong quá trình thi hành án hành chính trong những năm qua gặp nhiều vướng mắc, khó khăn, bất cập. Đó là:

Thứ nhất: Đắk Lắk là tỉnh thuộc địa bàn Tây nguyên có diện tích rộng, sau ngày giải phóng, công tác quản lý, quy hoạch, sử dụng đất đai chưa được chặt chẽ, đồng bộ; quá trình cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất ở một số địa phương còn có những trường hợp gặp khó khăn, phức tạp, chưa thực hiện đúng quy trình, chưa chính xác, có vi phạm dẫn đến tranh chấp, đương sự khởi kiện ra Tòa án.

Thứ hai: Kết quả xét xử của Tòa án đối với một số vụ án không nhận được sự đồng thuận cao của cơ quan đã ban hành quyết định hành chính bị kiện, vì trong thực tế các cơ quan này có biểu hiện xu hướng bảo vệ quyết định hành chính mà mình đã ban hành; đồng thời, một số trường hợp việc chấp nhận Bản án của Tòa án thường đi đôi với việc phải bồi thường nhà nước do hành vi hành chính đã bị kiện gây ra, nên các cơ quan hành chính thường đưa ra các lý do khách quan trong việc chấp hành bản án, quyết định hành chính của Tòa án. Mặt khác, một số vụ án theo báo cáo của cơ quan Thi hành án dân sự và đơn vị hành chính có liên quan thì trong quá trình giải quyết Tòa án nhân dân chưa xem xét một cách đầy đủ, khách quan, toàn diện các nội dung, yếu tố có liên quan nên khi tuyên án có nội dung không rõ, khó thi hành.

Nguyên nhân của các khó khăn, vướng mắc nêu trên chủ yếu là:

- Chế tài xử lý đối với người phải thi hành án còn chưa đồng bộ, khó khăn trong thực thi trên thực tế. Trường hợp người phải thi hành án là cơ quan nhà nước không đồng tình với phán quyết của Tòa án thì quá trình thi hành án hành chính thường gặp khó khăn, người dân bức xúc, tiếp tục khiếu kiện kéo dài.

- Thi hành án hành chính là công việc còn mới mẻ, trong khi pháp luật về thi hành án hành chính tuy đã được nâng cao, nhưng nhìn chung vẫn đang trong quá

trình hoàn thiện, nhất là thiếu cơ chế đủ mạnh và khả thi để buộc người phải thi hành án thực hiện nghiêm phán quyết của Tòa án.

- Nhận thức về vai trò trách nhiệm trong công tác thi hành án hành chính của người đứng đầu tại một số địa phương chưa cao nên còn biểu hiện chưa tự giác nghiêm chỉnh chấp hành bản án, quyết định của Tòa án.

- Đội ngũ cán bộ làm công tác theo dõi thi hành án hành chính trong các cơ quan Thi hành án dân sự chưa được đào tạo và bồi dưỡng kịp thời.

7. Kiến nghị, đề xuất

- Điều 35 Nghị định số 71/NĐ-CP ngày 01/7/2016 quy định cơ quan Thi hành án dân sự có quyền: “Xử phạt hoặc đề nghị cơ quan có thẩm quyền xử phạt vi phạm hành chính theo quy định của pháp luật”. Tuy nhiên, hiện nay chưa có quy định của pháp luật về xử phạt vi phạm hành chính đối với hành vi không thi hành án hành chính của người phải thi hành án hành chính, nên các cơ quan Thi hành án dân sự chưa có căn cứ thực hiện. Do vậy, Ủy ban nhân dân tỉnh kiến nghị cần bổ sung quy định xử phạt đối với hành vi vi phạm hành chính của người phải thi hành án không nghiêm chỉnh chấp hành bản án, quyết định có hiệu lực pháp luật của Tòa án trong theo dõi việc thi hành án hành chính.

- Về xét xử và thực hiện hoạt động thi hành án hành chính: Tòa án có thẩm quyền xét xử khi giải quyết vụ án hành chính cần tuyên án cụ thể, rõ ràng, đúng pháp luật. Các cơ quan có thẩm quyền tổ chức thi hành án hành chính áp dụng đúng trình tự, thủ tục thi hành án do pháp luật quy định, hạn chế tối đa sai sót, vi phạm trong quá trình thi hành án hành chính.

- Thi hành án hành chính là lĩnh vực có bên phải thi hành án là cơ quan nhà nước, như: UBND hoặc cơ quan nhà nước khác, người có thẩm quyền của cơ quan nhà nước. Do đó, có sự tham gia vào cuộc tích cực của hệ thống chính trị thì hoạt động thi hành án hành chính đạt hiệu quả hơn.

- Về kiểm tra, kiểm sát, giám sát thi hành án hành chính: Tăng cường và thực hiện có hiệu quả công tác kiểm tra, kiểm sát, giám sát công tác thi hành án hành chính; trong đó, đề cao vai trò giám sát của Quốc hội, các Đại biểu Quốc hội và các Ủy ban của Quốc hội, Hội đồng nhân dân các cấp.

Trên đây là báo cáo công tác thi hành án hành chính của Ủy ban nhân dân tỉnh./.

Nơi nhận: *Ư*

- TT Tỉnh uỷ (để báo cáo);
- TT HĐND tỉnh (để báo cáo);
- CT, PCT UBND tỉnh;
- Ban Pháp chế HĐND tỉnh (để báo cáo);
- Các Sở: TP, NV;
- Cục THADS tỉnh;
- VP UBND tỉnh: LđVP;
- Lưu: VT, NCM, 28

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Nguyễn Hải Ninh